RABHADH Ní mór an roinn seo a chur ar ais le do fhreagarleabhar, nó caillfear marcanna.	Scrúduimhir an Iarrthóra

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2001

STAIDÉAR GNÓ – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR I

ROINN A

(80 Marc)

DÉ CÉADAOIN, 13 MEITHEAMH 2001 – MAIDIN, 9.30 r.n. – 12.00

Freagair na 20 ceist ar fad. Tá 4 mharc ag dul do gach ceist. Is ceadmhach áireamhháin a úsáid.

1. Ainmnigh **DHÁ** phíosa eolais a thugtar ar lipéad earra bhia.

(a) ______________________________

(b) ______________________________

2. Roghnaigh an focal/téarma cruinn ón liosta seo a leanas chun an abairt thíos a chomhlánú.

lógó, fógrán, ainm branda, spriocmhargadh

Is é is Nike ann ná ____________________ i bhfeisteas spóirt.

3. Sna spásanna atá ann dóibh, scríobh ainmneacha na n-airgeadraí a úsáidtear sna tíortha seo a leanas.

Tír	Airgeadra
An Danmhairg	
An tSeapáin	
An Ríocht Aontaithe	
An Phortaingéil	

4. Liostaigh **DHÁ** bhuntáiste atá le hiompar ar bhóthar.

(a) ______________________________

(b) ______________________________

THALL

5. Thaispeáin Cuntas Brabúis agus Caillteanais cuideachta don bhliain go raibh caillteanas ÉIR£7,600 ann. Fuarthas amach ina dhiaidh sin go raibh ceannach Foirgneamh ÉIR£100,000 curtha isteach go mícheart mar chaiteachas sa Chuntas Brabúis agus Caillteanais.

Cuir tic (✔) sa bhosca cuí thíos chun an figiúr ceart do Bhrabús agus do Chaillteanas a thaispeáint.

Brabús ÉIR£107,600 ☐ Caillteanas ÉIR£107,600 ☐

Brabús ÉIR£92,400 ☐ Caillteanas ÉIR£92,400 ☐

6. Taispeáin cé mar a dhéanfaí an beart seo a leanas a thaifeadadh i mórleabhar Vintage Cars Teo., garáiste.

Cheannaigh Vintage Cars Teo., fótachóipire ar cairde ó Jones Teo.

Dochar ______________________________

Sochar ______________________________

7. Roghnaigh na focail chearta ón liosta seo a leanas chun an abairt thíos a chomhlánú.

nótaí creidmheasa, sonraisc, cheannaíomar, dhíolamar

Chuir ár gcreidiúnaithe ________________ chugainn mar ______________ earraí ar cairde.

8. Bhí an cuntas seo a leanas i mórleabhar Brickco Teo.

Dr		**Cuntas Innealra**			**Sr**
Dáta	**Sonraí**	**ÉIR£**	**Dáta**	**Sonraí**	**ÉIR£**
Eanáir 1	Iarmhéid t/a	186,000			
Bealtaine 5	Banc	90,000			

Comhlánaigh na habairtí thíos chun na hiontrálacha sa chuntas a mhíniú.

Ar Eanáir 1, is éard a rinne Brickco Teo ná ______________________________

____

Ar Bealtaine 5, is éard a rinne Brickco Teo ná ______________________________

____

THALL

9. Cuir tic (✔) chun a thaispeáint an bhfuil an ráiteas seo a leanas fíor nó bréagach maidir leis na hinfheistíochtaí a liostáiltear thíos.

Tá DIRT iníoctha ar an ús a fhaightear ar na hinfheistíochtaí seo a leanas atá ar fáil ó An Post.

	Fíor	**Bréagach**
Bannaí Coigiltis	☐	☐
Teastais Choigiltis	☐	☐

10.

Clár Comhardaithe mar a bhí 31 Nollaig, 2000		
	ÉIR£	**ÉIR£**
Sócmhainní Seasta	....	360,000
Sócmhainní Reatha..........	100,000	
Fiachais Reatha	60,000	
		40,000
		400,000
Maoinithe ag	Scairchaipiteal Scairchaipiteal Eisithe	Údaraithe Scairchaipiteal Eisithe
Gnáthscaireanna	250,000	200,000
Cúlchistí Ioncaim	....	80,000
		280,000
Iasacht fhadtéarmach.......	....	120,000
		400,000

(a) Cad é an figiúr do Chaipiteal Oibre? **Freagra** ÉIR£

(b) Cad é an figiúr do Thuilleamh Coimeádta? **Freagra** ÉIR£

11. Ainmnigh Cuideachta/Eagraíocht Stáit a bhfuil lámh aige sna himeachtaí seo a leanas.

1. Táirgeacht ____________________

2. Oiliúint ____________________

12. Cuir tic (✔) leis an mbosca cuí chun a thaispeáint cé acu a bhfuil na ráitis seo a leanas fíor nó bréagach.

	Fíor	**Bréagach**
(a) Is é an Bord Stiúrthóirí a shocraíonn cé na dibhinní a íoctar le scairshealbhóirí.	☐	☐
(b) Is cuid de chuntais deiridh cuideachta é Leabhar an Airgid.	☐	☐

THALL

13. Comhlánaigh an chairt thíos, a rianaíonn taifeadadh beartanna gnó trí leabhair agus cuntais ghnólachta, ag scríobh na gcéimeanna cuí sna spásanna bána ag A agus B.

Doiciméid Foinse

↓

A:

↓

Mórleabhar Cuntas

↓

Comhardú Trialach

↓

B:

14. Taispeáin an bhfuil na foirmeacha cumarsáide seo a leanas **Ó BHÉAL**, **SCRÍOFA** nó **AMHARCACH.** Cuir tic (✔) sa bhosca is oiriúnaí i ngach cás.

FOIRM	Ó BHÉAL	SCRÍOFA	AMHARCACH
Cruinnithe			
Barrachairteanna			
Teileafón			
Faics			

15. Más é an ráta malairte ÉIR£1 = $1.10, cé mhéad a gheobhfá dá dtiontófá $1,430 go puint Éireannacha?

Freagra ÉIR£

Oibriúcháin

16. Cé acu ceann de na doiciméid ghnó seo a leanas a chuirfeá chuig custaiméir chun sonraí bhearta an chustaiméara le do ghnólacht le linn tréimhse áirithe a thaispeáint?

Cuir tic (✔) sa bhosca ceart.

Nóta Dochair ☐ Nóta Sochair ☐

Ráiteas ☐ Sonrasc ☐

THALL

17. Liosta de théarmaí gnó atá **i gColún 1.** Liosta de na mínithe a d'fhéadfadh a bheith ar na téarmaí sin atá **i gColún 2**.

Meaitseáil an dá liosta tríd an litir atá leis an míniú ceart a chur faoin uimhir chuí thíos. (Tá míniú amháin ann nach mbaineann le téarma ar bith díobh.)

Colún 1 - Téarmaí	**Colún 2 – Mínithe a d'fhéadfaí a thabhairt**
1 Forchostais	**A** Airgead dlite don bhanc.
2 Róth____áille	**B** Foinse sheasta airgeadais.
3 Rótharraingte	**C** Nuair nach mbíonn caipiteal oibre ag gnólacht.
4 Róthrádáil	**D** Costais riartha an ghnó.
	E Ag íoc níos mó ná an praghas a luadh.

1	2	3	4

18. Comhlánaigh an Cuntas Cíosa thíos don bhliain dár chríoch 31 Nollaig 2000, ag taispeáint an tsuim airgid a aistríodh go dtí na Cuntais Deiridh ar an dáta sin.

<u>Nóta</u> Níl aon chíos dlite nó réamhíoctha ag deireadh na bliana.

Dr		**Cuntas Cíosa**					**Sr**
Dáta	**Sonraí**	**F**	**ÉIR£**	**Dáta**	**Sonraí**	**F**	**ÉIR£**
1/3/00	Banc	LA	1,100	1/1/00	Iarmhéid	t/a	200
1/10/00	Airgead Tirim	LA	300				

THALL

19. Cuir tic (✔) sa bhosca cuí chun a thaispeáint cé acu ceann díobh seo a leanas an fhoirmle cheart chun Láimhdeachas Stoic a áireamh.

(a) $\frac{\text{Láimhdeachas}}{\text{Stoc Meánach}}$ ☐

(b) $\frac{\text{Olldíolacháin}}{\text{Stoc Meánach}}$ ☐

(c) $\frac{\text{Costas Díolachán}}{\text{Stoc Tosaigh + Stoc Deiridh}}$ ☐

(d) $\frac{\text{Costas Díolachán}}{\text{Stoc Meánach}}$ ☐

20. Cuir tic (✔) leis an mbosca cuí chun a thaispeáint cé acu ceann de na ráitis seo a leanas atá fíor nó bréagach.

	Fíor	**Bréagach**
(a) Scríobhtar na litreacha "Teo" i ndiaidh ainmneacha cuideachtaí poiblí.	☐	☐
(b) Is é a chuimsíonn an Meabhrán Comhlachais ná na rialacha a bhaineann le déileálacha cuideachta le dreamanna ón taobh amuigh.	☐	☐

THALL

Doiciméad le húsáid le Ceist 1. (A) i Roinn B.

1. (A) Ráiteas Comparáide Buiséid Mhuintir Dhúill don Bhliain 2000.

Ioncam	**Buiséad ÉIR£ Ean - Nol**	**Iarbhír ÉIR£**	**Difríocht ÉIR£**
Tuarastail	18,000		
Sochar Leanaí	960		
Ús	150		
Eile	—		
Ioncam Iomlán	19,110		
Caiteachas			
Seasta			
Morgáiste	4,320		
Árachas Gluaisteáin	397		
Árachas Tí	170		
Fo-Iomlán	4,887		
Neamhrialta			
Costais Teaghlaigh	7,504		
Bróga agus Éadaí	1,740		
Costais Chairr	1,500		
Solas agus Teas	1,800		
Speansais Leighis	200		
Fo-Iomlán	12,744		
Roghnach			
Siamsaíocht	1,000		
Bronntanais	200		
Fo-Iomlán	1,200		
Caiteachas Iomlán	18,831		
Airgead Glan: Barrachas/Easnamh	279		

THALL

Le húsáid le Ceist 1. (B) i Roinn B

1. (B) (i) An raibh Barrachas nó Easnamh ag muintir Dhúill i ndeireadh na bliana? Cad é an figiúr a bhí ann?

Freagra ____

(ii) Cé mhéad airgid a bhí i gceist ag muintir Dhúill a chur i dtaisce i rith na bliana?

Freagra ÉIR£____

(iii) Cé mhéad sa bhreis, thar a gcaiteachas buiséadaithe, a chaith siad?

Freagra ÉIR£____

(iv) Cén fíor-iarmhéid airgid tirim a bhí acu i ndeireadh na bliana?

Freagra ÉIR£____

Doiciméad le húsáid le Ceist 1. (C) i Roinn B

Dáta ____________________
00475

Pá		
Iarmhéid t/a	ÉIR£3,726	00
Lóisteáil		
An seic seo		
Iarmhéid t/s		

Banc na hÉireann Dáta ____________ 90-01-13

ÁTH THROIM, CO. NA MÍ

Íoc le ____ nó ordaigh

____

____ ÉIR£

MÍCHEÁL Ó DÚILL

00475 900113 3395134

THALL

Le húsáid le Ceist 3. (B) i Roinn B.

(i)

Dr			Leabhar Airgid/Cuntas Bainc			Sr
Dáta	**Sonraí**	**ÉIR£**	**Dáta**	**Sonraí**	**Uimh. Seic**	**ÉIR£**

(ii)

Ráiteas Imréitigh Bainc ar 30 Aibreán 2001		
	ÉIR£	**ÉIR£**

NÁ DEARMAD AN ROINN SEO A CHUR AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

1037

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2001

STAIDÉAR GNÓ – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR I

ROINN B

(160 Marc)

DÉ CÉADAOIN, 13 MEITHEAMH 2001 – MAIDIN, 9.30 r.n. – 12.00

Tá na ceisteanna uile ar aon mharc. **CEITHRE** cheist ar bith le freagairt.
Bronnfar marcanna ar leagan amach agus ar chur i láthair mar aon le, nuair is cuí, Fóilióna agus Dátaí a thaispeánfaidh an lá an mhí agus an bhliain. Is ceadmhach áireamháin a úsáid.

1. **Freagair GACH roinn. Is ceist faoi Bhuiséad Teaghlaigh í seo.**

Nuair a sheiceáil muintir Dhúill a Leabhar Airgid Miondealaithe i ndeireadh Mhí na Nollag, 2000, fuair siad amach go raibh difríocht idir a n-ioncam agus a gcaiteachas iomlán don 12 mhí agus na figiúirí buiséadaithe (atá sa Ráiteas Comparáide Buiséid ag deireadh Roinn A, leathanach 7) mar gheall orthu seo a leanas:

- bhí ardú 10% ar a gcuid tuarastal ó 1 Iúil.
- bhí ardú ÉIR£10 sa mhí i sochar leanaí ó 1 Aibreán do gach duine den bheirt leanbh sa teaghlach.
- bhí an t-ús a fuarthas ÉIR£37 níos lú ná mar a bhí buiséadaithe.
- bhí saoire buaite acu i SAM nach raibh uathu agus dhíol siad é ar ÉIR£1,200.
- bhí ardú ÉIR£55 sa mhorgáiste in aghaidh na míosa ó 1 Márta agus ardú eile de ÉIR£25 in aghaidh na míosa ó 1 Samhain.
- bhí a mbónas cheal éilimh de ÉIR£240 ar árachas gluaisteáin caillte acu de dheasca timpiste i rith na bliana.
- bhí ardú 20% thar mar a bhí buiséadaithe ar chostais árachais tí.
- bhí costais teaghlaigh $12^1/_2$% níos lú ná mar a bhí buiséadaithe.
- bhí ÉIR£ 1,635 ar chostas bróg agus éadaí san iomlán.
- bhí a ngluaisteán athraithe acu agus dá bhrí sin, bhí méadú de ÉIR£4,270 ar chostais gluaisteáin thar mar a bhí buiséadaithe.
- Rinneadh coigilt de 8% san bhuiséad solas agus teas.
- an t-aon speansais leighis don bhliain a bhí ann ná costais chógasaíochta de ÉIR£25 in aghaidh na míosa do thrí mhí dheireanacha na bliana.
- bhí meánchostais ÉIR£60 in aghaidh na míosa ar chostais shiamsaíochta.
- Bhí ÉIR£20 níos lú ar bhronntanais ná mar a bhí buiséadaithe.

(ar lean. ar an gcéad leathanach eile)

THALL

1. (A) Ag baint úsáide as an **Ráiteas Comparáide Buiséid**, a chuirtear ar fáil ar **Roinn A, leathanach 7**, cuir isteach na figiúirí cuí sa cholún **'Iarbhír'**.

Ansin, taispeáin na difríochtaí idir na figiúirí **'iarbhír'** agus na figúirí **'buiséad'** tríd an gcolún **'Difríocht'** a chomhlánú.

Cuir <u>comhartha móide nó lúide</u> os comhair gach figiúir sa cholún sin.

Nóta: Bain úsáid as an gcomhartha móide má tá 'iarbhír' NÍOS MÓ ná an figiúr sa 'bhuiséad'.
Bain úsáid as an gcomhartha lúide má tá 'iarbhír' NÍOS LÚ ná an figiúr sa 'bhuiséad'.

Sampla:

	Buiséad	**Iarbhír**	**Difríocht**
	430	480	+ 50
	780	710	– 70
Iomlán	1,210	1,190	– 20

(22)

1. (B) Freagair na ceisteanna seo a leanas sna spásanna atá ann dóibh ar **Roinn A, leathanach** 8.

(i) An raibh Barrachas nó Easnamh ag muintir Dhúill i ndeireadh na bliana? Cad é an figiúr a bhí ann?

(ii) Cé mhéad airgid a bhí i gceist ag muintir Dhúill a chur i dtaisce i rith na bliana?

(iii) Cé mhéad sa bhreis, thar a gcaiteachas buiséadaithe, a chaith siad?

(iv) Má bhí iarmhéid tosaigh airgid tirim de ÉIR£2,000 ag muintir Dhúill ar an 1 Eanáir 2000, cad é an fíor-iarmhéid airgid tirim a bhí acu i ndeireadh na bliana. (8)

(C) Nuair a cheannaigh muintir Dhúill a ngluaisteán ó Tara Motors Teo., ar 26 Márta 2000, d'íoc Mícheál Ó Dúill as trí seic ar ÉIR£4,000 a scríobh. Chrosáil sé an seic chun go mbeadh sé chomh sábháilte agus ab fhéidir.

Comhlánaigh an seic agus an comhdhuille le haghaidh an íocaíocht seo ar **Roinn A, leathanach 8.**
(10)

(40 marc)

THALL

2. **Freagair GACH roinn. Ceist faoi Árachas í seo.**

Thit teachín in iarthar na hÉireann le hoidhreacht do mhuintir Shúilleabháin, Leamhchán Co. Bhaile Átha Cliath. Bhí sé ar intinn acu é a úsáid le haghaidh laethanta saoire agus é a chur ar cíos do thurasóirí i rith mhíonna an tsamhraidh.

Chuaigh siad chun cainte le **bróicéir** a chuirfeadh comhairle orthu faoin leibhéal cumhdaigh chuí. Nuair a bhí **an fhoirm thogra** á comhlánú acu, níor luaigh muintir Shúilleabháin go raibh an teachín suite cois abhann agus go raibh sé faoi uisce ó am go chéile, ar eagla go gcuirfí ualú ar an **bpréimh.**

(A) (i) Mínigh na trí théarma a bhfuil líne fúthu thuas. (12)

(ii) Cén fáth a gcuirtear lódáil i bhfeidhm i gcásanna árachais áirithe? (4)

(B) Bhí muintir Shúilleabháin chun an teachín a chur faoi árachas ÉIR£100,000 in aghaidh gach riosca ach ba í an chomhairle a thug an bróicéir ná go mbeadh sé faoi iomarca árachais agus go gcuirfí prionsabal na slánaíochta i bhfeidhm dá dtarlódh go ndéanfaí aon damáiste dó.

(i) Mínigh cad is brí le 'prionsabal na slánaíochta'. (4)

(ii) Ainmnigh an prionsabal árachais a bhí á shárú acu nuair nár tugadh na fíricí iomlána faoin teach ar an bhfoirm thogra. (2)

(C) Tá gluaisteán an duine ag Mac Uí Shúilleabháin agus ag Bean Uí Shúilleabháin. Tá cumhdach árachais **Cuimsitheach** aici fad is atá Árachas **Tríú Páirtí, Dóiteáin agus Gadaíochta,** aigesean. Tar éis dósan timpiste a bheith aige an bhliain seo caite, chaill sé a **bhónas cheal éilimh**.

(i) Mínigh an dá shaghas polasaí a luaitear thuas. (6)

(ii) Cad is brí leis an téarma **bónas cheal éilimh**? (3)

(iii) Cén t-ainm a thugtar ar an oifigeach árachais a mholann an cúiteamh is cóir a íoc? (3)

(iv) Ainmnigh **DHÁ** fhachtóir a mbeadh tionchar acu ar mhéid na préimhe do chumhdach árachais gluaisteáin. (6)

(40 marc)

THALL

3. **Freagair GACH roinn. Ceist Bhaincéireachta í seo.**

Tá cuntas ag Sorcha Ní Mhathúna le Banc Aontas Éireann ctp. Fuair sí an Ráiteas Bainc seo a leanas ar an 2 Bealtaine 2001.

Ráiteas Cuntais

Banc Aontas Éireann plc
Dún Garbhán
Co. Phort Láirge

Cód Craoibhe 93-21-33

Sorcha Ní Mhathúna
Lios Carraige
Dún Garbhán

Uimh. Chuntais 3965428
Dáta: 1 Bealtaine 2001

Dáta	Sonraí		Dochar ÉIR£	Sochar ÉIR£	Iarmhéid ÉIR£
2001					
1 Aibreán	Iarmhéid ar aghaidh				579
3 Aibreán	Seic	82	321		258
5 Aibreán	UMB Cluain Meala		80		178
8 Aibreán	Paypath			863	1,041
12 Aibreán	Seic	85	217		824
13 Aibreán	Buanordú- Éire Nua		420		404
15 Aibreán	Aistriú Creidmheasa			29	433
17 Aibreán	Táillí Bainc		5		428
18 Aibreán	Seic	84	819		391 DR
20 Aibreán	Seic	83	36		427 DR
22 Aibreán	Paypath			863	436
23 Aibreán	Dochar díreach –BSL		72		364
27 Aibreán	Seic	86	120		244
30 Aibreán	Ús		2		242

(A) Scrúdaigh an Ráiteas Bainc seo agus freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) An cuntas taisce nó cuntas reatha é seo?
Tabhair cúis le do fhreagra. (3)

(ii) Cén fáth nach bhfuil na seicuimhreacha de réir oird? (3)

(iii) Mínigh an beart ar 5 Aibreán. (3)

(iv) Cé mar a bhí cúrsaí airgeadais Shorcha sa bhanc ar 18 Aibreán? (3)

(v) Cén fáth a bhfuil 'ús'ar an Ráiteas ar 30 Aibreán? (3)

(vi) Mínigh cé mar a oibríonn Dochar Díreach. (3)

(ar lean ar an gcéad leathanach eile)

THALL

(B) Tugtar taifead Shorcha féin ar a bearta bainc thíos. Déan comparáid idir a Leabhar Airgid/Cuntas Bainc agus an Ráiteas Bainc a fuair sí agus freagair (i) agus (ii) thíos sna spásanna atá ann dóibh ag bun **Roinn A, leathanach 9.**

Dr				**Leabhar Airgid/Cuntas Bainc**		**Sr**
Dáta	**Sonraí**	**ÉIR£**	**Dáta**	**Sonraí**	**Seic Uimh.**	**ÉIR£**
Aibreán			Aibreán			
1	Iarmhéid t/a	579	1	Teilifís Nua	82	321
8	Pánna	863	5	Earraí Grósarireachta-UBM		80
28	Duais Lotó	500	7	Siamsaíocht	83	36
30	Iarmhéid t/s	23	8	Garáiste Mhic Gabhann	84	819
			9	Ola	85	217
			20	BSL – DD		72
			24	Earraí Grósaeireachta	86	120
			29	Siopa Mhuintir Hall	87	300
		1,965				1,965
			Bealtaine 1	Iarmhéid t/a		23

(i) Déan pé coigeartaithe is gá do Leabhar Airgid / Cuntas Bainc Shorcha chun a cuid taifead a thabhairt suas chun dáta. (14)

(ii) Déan Ráiteas Imréitigh Bainc a ullmhú do 30 Aibreán 2001. (8)

(40 marc)

THALL

4. **Freagair GACH roinn. Ceist í seo faoi Airgeadas Rialtais.**

Chuir Aire Airgeadais na figiúirí seo a leanas ar fáil ar Lá an Bhuiséid mar réamh-mheastachán don bhliain 2002.

Príomh-ghnéithe Ioncaim agus Caiteachais	**Figiúirí measta i milliúin ÉIR£**
Sláinte & Leas Sóisialta	275
ÍMAT	338
Oideachas & Eolaíocht	166
Dleacht Chustaim	18
CCUCT (DIRT)	73
Dleacht Mháil	129
Cosaint	49
CBL	144
Seirbhísiú Fiachais	138
Talmhaíocht	76
Cáin Chorporáide	57

(A) Ón eolas thuas, dréachtaigh an Buiséad Náisiúnta do 2002.
An Buiséad Barrachais nó Buiséad Easnaimh é an buiséad seo? (16)

(B) Tabhair sampla **AMHÁIN** de chaiteachas caipitil de chuid

(i) an Roinn Sláinte agus Leanaí; (3)

(ii) An Roinn Oideachais agus Eolaíochta. (3)

(C) Luaigh an tAire Airgeadais in óráid an Bhuiséid go gcaithfeadh gach Roinn Rialtais fanacht laistigh dá dteorainneacha buiséadaithe de dheasca **ganntanas acmhainní**. Dúirt sé go raibh **deischostas** i gceist le gach gné chaiteachais agus le cur dul chun cinn aon tionscadail ar leith.

Mínigh cad a bhí i gceist leis an Aire le **GACH** ceann de na téarmaí thuas a bhfuil líne fúthu. (6)

(D) Mol **DHÁ** thionchar a bheadh ag gach ceann díobh seo a leanas ar an mBuiséad Náisiúnta.

(i) ardú sa ráta breithe; (6)

(ii) ísliú sa ráta dífhostaíochta. (6)

(40 marc)

THALL

5. **Freagair GACH roinn. Ceist í seo faoi Chuntas Club.**

Bunaíodh Club Sléibhteoireachta Chnoc Breac ar an 1 Bealtaine 2000. Toghadh oifigigh ag céad chruinniú an chlub.

Bhí na bearta airgeadais seo a leanas ag an gClub sa chéad bhliain go dtí 30 Aibreán 2001.

	ÉIR£
Íocaíochtaí	
Árachas	2,714
Cíos	1,275
Ceannach Trealaimh	3,400
Ceannacháin Chaintín	2,647
Costais Taistil	1,688
Teileafón	493
Fáltais	
Síntiúis	2,418
Ioncam Raifil	3,786
Díolacháin Chaintín	8,193
Bailiúchán Lae Bhrataigh	1,959

Tá an t-eolas breise seo a leanas ar fáil i ndeireadh na bliana airgeadais:

(i) Bille Teileafóin ÉIR£84 dlite.

(ii) Cíos réamhíoctha ÉIR£350.

(iii) Síntiúis réamhíoctha ÉIR£180.

(iv) Dímheas 15% ar Threalamh.

(v) Stoc Caintín ÉIR£575.

(A) Ar bhonn an eolais thuas, ullmhaigh:

(i) Cuntas Trádála Caintín agus (8)

(ii) Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dár críoch 30 Aibreán 2001. (18)

(B) (i) Ainmnigh agus luaigh an figiúr do

(a) **DHÁ** cheann de shócmhainní an Chlub agus

(b) **DHÁ** cheann dá fhiachais ar 30 Aibreán 2001. (8)

(ii) Ainmnigh an **TRIÚR** príomhoifigeach i gclub. (6)

(40 marc)

THALL

6. **Freagair GACH roinn. Ceist í seo faoi Theicneolaíocht Chumarsáid Eolais.**

Tá muintir Bhreatnaigh i mbun ghnó turasóirechta i gCloich na Coillte, Co. Chorcaí. Tá staidéar á dhéanamh ag a n-iníon, Áine, ar Ghnó san Ollscoil agus tá súil aici dul chuig an nGearmáin agus fostaíocht shamhraidh a fháil ann. Tá sí ag moladh dá tuismitheoirí ríomhaire nua a cheannach agus nascadh leis an Idirlíon, rud a mhaíonn sí a rachadh go mór chun tairbhe an ghnó. Níl cur amach ag muintir Áine ar na téarmaí a mbaintear úsáid astu sa TE.

(A) (i) Cad dó a seasann na litreacha TE thuas? (3)

(ii) Mínigh an difríocht idir na téarmaí **crua-earraí** agus **bogearraí.** (6)

(iii) Mínigh go hachomair feidhm dhiosca bhoig (3)

(iv) Cén fheidhm atá ag gléasanna aschuir ríomhaire?
Tabhair **DHÁ** shampla. (9)

(B) (i) Mínigh cad is brí leis an téarma Idirlíon. (3)

(ii) Cad a thugtar ar litir a sheoladh trí mheán ríomhaire? (3)

(iii) Liostáil **DHÁ** bhuntáiste a rachadh chun tairbhe ghnó Mhuintir Bhreatnaigh, dá nascfaí leis an Idirlíon iad. (6)

(C) Ghlac tuismitheoirí Áine lena comhairle, cheannaigh siad ríomhaire agus rinneadh iad a nascadh leis an Idirlíon.

Liostáil **TRÍ** chostas atá san áireamh in oibriú a gcórais nua taobh amuigh de chostas an ríomhaire féin. (7)

(40 marc)